

Factsheet Suïcidepreventie/113

Onderwerp: Suïcidepreventie/113	
Kernboodschap	- Het is van belang, zeker in deze tijd, dat mensen met suïcidale gedachten kunnen worden geholpen, zodat suïcide waar mogelijk voorkomen kan worden. - De hulpverlening van 113 Zelfmoordpreventie is daarin van grote waarde. - Wij ondersteunen 113 Zelfmoordpreventie in hun missie dat niemand in eenzaamheid en radeloosheid door suïcide sterft. - Naast de hulpverlening wordt er in het kader van zelfmoordpreventie ook gewerkt aan een nieuwe Landelijke Agenda suïcidepreventie. De effecten van de coronacrisis zijn daarbij natuurlijk in beeld. - Ook is 113 Zelfmoordpreventie nauw betrokken bij de crisisaanpak die we breed met ggz-partijen (MIND, beroepscoepels, aanbieders, financiers) hebben ingericht.
Stand van zaken/actualiteit	- Er is momenteel vanuit de Kamer (en ook vanuit 113) een roep om meer middelen voor 113 Zelfmoordpreventie ihkv de coronacrisis/verder verstevigen hulpverlening. - Momenteel zijn er geen signalen dat er als gevolg van de coronacrisis meer suïcides zijn of hulpvragen bij 113 binnenkomen. - Omdat de inschatting is dat als gevolg van de coronacrisis dit later in het jaar/volgend jaar wel het geval zal zijn, zegt u in de Kamerbrief die voor het debat naar de Kamer wordt gestuurd u toe de hulpverlening van 113 verder te verstevigen.
Middelen hulpverlening	
Nieuwe Landelijke Agenda	113 Zelfmoordpreventie werkt conform toezegging uit het AO van 17 oktober 2019 aan het opstellen van een Nieuwe Landelijke Agenda Suïcidepreventie (2021-2025). - Deze conceptagenda is ambitieus en vraagt commitment van andere bewindspersonen/partijen (o.a. OCW, SZW, min. VWS). - In de Kamerbrief zegt u toe de komende tijd te verkennen voor welke doelstellingen en bijbehorende acties draagvlak is. - De LA wordt conform toezegging in oktober 2020 naar de Kamer gestuurd.
Nummer 1-1-3	- Het nummer 1-1-3 wordt conform toezegging op 1 juli beschikbaar voor 113 Zelfmoordpreventie. - Gedurende de afgelopen periode is gebleken dat het vanwege juridische en technische procedures niet mogelijk is om het nummer 1-1-3 op de korte termijn gratis en anoniem beschikbaar te stellen. - Daarom heeft 113 Zelfmoordpreventie mij verzocht om gezamenlijk te kiezen voor het uitdragen van het gratis en anonieme nummer 0800-0113 als voorkeursnummer. Omdat 113 Zelfmoordpreventie ook via het nummer 1-1-3 bereikbaar zal zijn, is dit een waardevolle verbetering van de eerdere praktijk.
Wat gaan we doen komende tijd?	- Actief blijven monitoren hoe suïcides/hulpvragen bij 113 zich ontwikkelen als gevolg van de coronacrisis. - Samen met 113 met betrokkenen/stakeholders de nieuwe LA verder vormgeven. - Naast de activiteiten gericht op de toekomst is 113 nog bezig met de uitvoering van de huidige LA 2018-2021, loopt er tot 2021 nog een ZonMw onderzoeksprogramma gericht op het

	opleveren van kennis om het aantal suicides in Nederland te verminderen en loopt er buiten VWS nog het programma van ProRail 'Suicidepreventie, afhandeling en nazorg op het spoor 2017-2021'. Binnen dit programma wordt gewerkt aan het vergroten van de spoorveiligheid en het verminderen van de impact van verstoringen door suicides. Binnen dit programma wordt nauw samengewerkt met 113 Zelfmoordpreventie.
Feiten& cijfers	Uit de cijfers van 113 Zelfmoordpreventie die worden gemonitord sinds de start van de coronacrisis blijkt dat er momenteel geen toename of afname is van het aantal suicides/hulpvragen. Bauke Koekkoek heeft aangegeven dat op basis van politieregistraties blijkt dat er ten opzichte van 2019 een afname van het aantal suicides is geweest. Het CBS publiceert jaarlijks cijfers mbt het aantal zelfdodingen. De cijfers over 2019 komen begin juli beschikbaar. Onderaan de factsheet staat een overzicht van de cijfers die vorig jaar gepubliceerd zijn (zie tabel 1).
Toezeggingen/media/brieven	Tijdens het AO op 17 oktober 2019 zijn verschillende toezeggingen gedaan (zie tabel 2). In de Kamerbrief die voor het debat naar de Kamer wordt gestuurd, gaat u in op deze toezeggingen.

Tabel 1 Aantallen suicides in Nederland over de afgelopen 6 jaren (Bron: CBS 2018)											
Aantallen	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Absoluut aantal suicides onder alle leeftijden	1525	1600	1647	1753	1857	1839	1871	1894	1917	1829	
Absoluut aantal suicides onder personen jonger dan 20 jaar	52	56	44	51	58	55	48	48	81	51	
Procentuele toe- of afname tov vorig jaar	6	6	5	3	6	-1	2	1	1	-5	
Aantal suicides per 100.000 inwoners	9,2	9,6	9,9	10,5	11,1	10,9	11	11,1	11,2	10,6	
Aantal suicides onder mannen per 100.000 inwoners	13	13,7	13,7	14,3	15,7	15	15,2	15,1	15,3	13,7	
Aantal suicides onder vrouwen per 100.000 inwoners	5,5	5,7	6,1	6,7	6,5	6,9	6,9	7,2	7,1	7,5	

Tabel 2: Overzicht toezeggingen suïcidepreventie AO 17 oktober 2019

Stavaza/doorontwikkeling nieuwe LA	Voor de zomer wordt de Kamer geïnformeerd over de doorontwikkeling/stand van zaken m.b.t. de nieuwe Landelijke agenda suïcidepreventie (en de benodigde middelen hiervoor). In deze agenda krijgen onderstaande onderwerpen mogelijk een plaats: - Verlagen van de drempel voor bellers/online bezoekers door ook aandacht te besteden aan teksten in het Fries of hulpverleners die het Fries machtig zijn - Meenemen van 'nazorg' bij suïcidepogingen; - Preventie van suïcides onder (LHBTI)jongeren; - Suïcideprotocol bij deurwaarders; - Verbreding/versterking van deze aanpak door aansluiten van ministeries OC&W en SZW; - Het adresseren van specifieke beroepsgroepen (zoals boeren)
Uitkomsten gesprek Netflix	Ik informeer de Kamer over de uitkomst van mijn gesprek met Netflix over het vermelden van de organisatie 113Zelfmoordpreventie bij programma's/series die mogelijk aanzetten tot suïcidale gedachten
Opsporen van uitingen van suïcidale gedachten op social media/internet en inzet/gebruik algoritmes	De Kamer wordt geïnformeerd over de manier waarop 113Zelfmoordpreventie gaat acteren op het opsporen van uitingen van suïcidale gedachten op de sociale media en internet en inzet/gebruik van mogelijk algoritmes.
Uitkomsten gesprek OCW (opleidingen)	Daarnaast zal dit voorjaar overleg plaatsvinden om dit onderwerp ['Suïcides voorkomen door opleiding van artsen en hulpverleners'] te bespreken met de betrokken bewindspersonen van OC&W. Zodra dit overleg heeft plaatsgevonden, zal ik uw Kamer inhoudelijk verder informeren.
Verdere aanpak STORM-project	Ik informeer de Kamer over de verdere aanpak van het STORM-project
Motie terugdringen wachttijden	Motie van de leden Renkema en Wörsdörfer over terugdringen van de wachttijden bij zelfmoordpreventielijn 113: - constaterende dat de zelfmoordpreventielijn 113 in ongeveer 15% van de gevallen niet direct bereikbaar is; - constaterende dat jaarlijks circa 1.800 Nederlanders suïcide plegen en het van groot belang is om suïcide te voorkomen; - overwegende dat zelfmoordpreventielijn 113 een wezenlijke bijdrage levert aan laagdrempelige zorg, maar momenteel niet volledig kan voldoen aan de vraag; - verzoekt de regering, om in gesprek te treden met Stichting 113 om tot een oplossing te komen om de wachttijden terug te dringen en te bezien of verdere handelingsbevoegdheid van de professionals bij 113 wenselijk en uitvoerbaar is,
Motie doorontwikkeling landelijke agenda	Motie van het lid Voordewind c.s. over een voorstel voor de doorontwikkeling van de agenda suïcidepreventie - overwegende dat de Tweede landelijke agenda suïcidepreventie loopt van 2018 tot en met 2021; - overwegende dat vroegtijdig duidelijk dient te zijn op welke wijze ingezette acties en maatregelen op het gebied van suïcidepreventie na 2021 een vervolg krijgen; - verzoekt de regering, in overleg met veldpartijen uiterlijk in oktober 2020 met een voorstel te komen voor doorontwikkeling en financiering van de landelijke agenda voor de periode 2022-2025,

Q: Is de staatssecretaris bereid om meer geld beschikbaar te stellen voor de hulpverlening van 113 Zelfmoordpreventie als gevolg van de verwachte effecten coronacrisis?

A:

- Het is van belang, zeker in deze tijd, dat mensen met suïcidale gedachten kunnen worden geholpen.
- De hulpverlening van 113 Zelfmoordpreventie is daarin van grote waarde.
- Ik heb steeds actief contact met 113 Zelfmoordpreventie over de ontwikkelingen binnen de hulplijnen. Ook als onderdeel van de huidige crisisaanpak corona&ggz.
- Zoals aangegeven in de Kamerbrief van X juni heb ik met 113 Zelfmoordpreventie afgesproken dat ik voor 2020 extra middelen ter beschikking stel om de hulpverlening verder te verstevigen.

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek